

kiadó képviselte. Összesen 321 975 könyvet nézhetett volna végig az, akinek erre lett volna elég ideje (ebből 88 891 új kiadvány volt). Mindebből úgy tűnik, hogy Gutenberg kora még nem járt le teljesen. A Frankfurti Könyvvásár fantasztikus méretét jellemzi, hogy a kiállítási terület 131 408 m² volt, ahová több százezer látogatót vártak. Az előző évben 252 000 vendége volt a könyvvásárnak, ami nem tartalmazza azt a rengeteg újságíró, meghívott vendéget és a kiállítókat, akik szintén ott nyüzsgöttek a kiállítás területén, és látogatói voltak a sajátjukon kívül a többi kiadó standjának.

A Kelet-Nyugat Találkozópontra elnevezésű konferenciahelyiségben rendszeres sajtótájékoztatók zajlottak. Itt jelentették be, hogy a 2. *Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivált* 1995. április 22. és 25. között rendezik meg, ismét a Kongresszusi Központban. A Frankfurti Könyvvásár szervezőinek szándéka, hogy valamennyi kelet-európai ország fővárosában legyen könyvvásár, amit anyagilag is támogatnak.

Érdekesség, hogy Prágában 1995 tavaszán egy időben két könyvvásár lesz. Május 11. és 14. között rendezik meg az 5. *Prágai Nemzetközi Könyvvásárt* és az *Írók Fesztiválját*, melynek rendezője az angol *Michel March*. A kapcsolódó rendezvényeket – például a *Libraries Now* konferenciát – felesége, *Hanna March*

rendezi már évek óta sikerrel. Most a Cseh Könyvkiadók Egyesülete és a Cseh Könyvtárosok Egyesülete elhatározta, hogy 1995. május 10. és 13. között Prágában megrendezi az első „nemzeti” szervezésű cseh nemzetközi könyvvásárt *Book World '95* címmel. A lengyel könyvvásárt 1995. május 17. és 22. között tartják *Varsóban*.

Könyvvásárokból tehát nincs hiány – de a Frankfurti Könyvvásár mind közül a legnagyobb, a leglátványosabb, a lehangulatosabb. Ez utóbbit biztosítja a sok-sok kísérő program, író-olvasó találkozók, szakmai bemutató. Az egész város a vásár lázában ég, a szállást hónapokkal előre le kell foglalni, a szoba- és éttermi árak a kétszeresére nőnek. A látogató nem lepődhet meg, ha a villamosmegállóban várakozva olyan kocsik húznak el előtte, amelyekben étterem van berendezve, és éppen fogadás zajlik, de ugyanígy fogadás van este még a múzeumokban is, a templomban irodalmi felolvasóestet tartanak, a főpályaudvaron multimédia-bemutatót rendeznek. Jó érzés, hogy ezt a sok embert a könyvszeretet, az olvasás szeretete vonzotta ebbe a városba, bár látni kell, hogy itt is mindent a pénz, az üzlet mozgat.

Teveli Judit

Statisztikai görbe tükör a könyvpiacról

A tükört az *Index könyvadatbázis* tartja a felhasználó elé; akik kíváncsian tekintenek bele – feltehetően – a könyvszakma szereplőit.

Az *Index* könyvadatbázis elektronikus folyóirat; két-havonkénti frissítéssel jut hozzá az előfizető.

Miért görbe tükör? Mert korántsem állítható, hogy pontos képet fest a könyvpiaci valóságról, de feltétlenül több egyedi tapasztalatnál.

Jelenleg 12 616 könyvet, 857 kiadót, 112 terjesztőt és 348 boltot tart számon. A 12 616 könyv közül 10 082 található a piacon, 1168 már elfogyott, 1140 pedig előkészületben van. Ez a három tulajdonság, az adatbázis kulcsfontosságú paraméterei adják meg a könyvek piaci státusát.

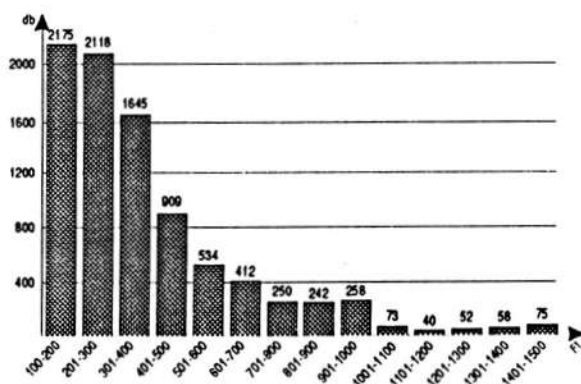
A forgalomban lévő könyvek összértéke: 5,8 millió Ft, míg az összes könyvé: 7 millió Ft. Aki használja a programot, ilyen értékű könyvállományról van információja.

Az adatok szorgos gyűjtőmunkával álltak össze, sajnos sokszor hiányosan. Például az évszám szerinti felosztás a következő:

dátum nélkül: 1115; 1992 előtti: 3421; 1993-as: 3678; 1994-es 4176.

Kiváltképp nehéz az ISBN-szám megtudakolása, így csak 6487 könyv ismert.

A könyvárak megoszlása is tanulságos, így tömegesen. Nyilvántartásunkban jórészt az előkészületben lévő könyvek miatt 929 könyv ár nélkül szerepel, a többire álljon itt egy grafikon (1. ábra).

1. ábra

A nagy értékű könyvek száma:

1500 és 2000 Ft között 401 cím
 2000 és 2500 Ft között 199 cím
 2500 és 3000 Ft között 127 cím
 3000 és 3500 Ft között 50 cím
 3500 és 4000 Ft között 48 cím

A témák megoszlása (a besorolások alapja a *Whitaker & Sons* 135-féle kategóriája) a következő érdekességet mutatja. A rövideg kedvéért csak a TOP 20 álljon itt, amelyből leginkább a vallási könyvek harmadik, és a költészet előkelő hatodik helyezését lehet elmerengeni. De nem érdektelen az sem, hogy például háromszor annyi okkultizmussal foglalkozó könyv jelent meg, mint természettudományi, vagy hússzor annyi szoftverrel foglalkozó könyv van, mint hardverrel; a filozófiakönyvek száma pedig mintegy 40 művel meghaladja a szakácskönyveket.

Témakörök	Műszám
Prózairodalom, általános	1231
Gyermekkönyvek	850
Vallás	829
Tankönyvek	818
Nyelv, angol	691
Költészet	662
Közgazdaságtan	492
Ismeretterjesztő művek	434
Történelem, Magyarország	403
Prózairodalom, kalandos	396
Életrajz, családja	389
Vezetés és üzletvitel	371
Prózairodalom, elbeszélések	361
Jog	360
Irodalomtudomány	359
Nyelv, német	357
Atlaszok és térképek	286
Számítógépszoftver	277
Egészség és higiénia	273
Művészet, általános	272

Egyetlen könyv sem foglalkozik sem Ázsia, sem Afrika, sem Ausztrália történelmével, és a mostoha témák közé tartoznak például mostanában a számító-

gépés játékok, a labdarúgás vagy a régiségek, a numizmatika.

A 857 számon tartott kiadóból csupán 197 adott ki 10-nél több könyvet.

A kiadói műszám TOP 20-as listája jelenleg:

Kiadók	Műszám
Akadémiai Kiadó és Nyomda	704
Európa Könyvkiadó Kft.	340
Corvina Kiadó Kft.	285
Cartographia Kiadó	241
Református Egyház Kálvin J. Kiadó	237
Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó	227
Nemzeti Tankönyvkiadó Rt.	226
Műszaki Könyvkiadó	221
Szent István Társulat Katolikus Könyvkiadó	206
Officina Nova Kiadó	191
Hunga-Print Nyomda és Kiadó	189
Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Rt.	170
Unió Lap és Könyvkiadó	169
Kossuth Könyvkiadó	159
Novorg Kft.	145
Pesti Szalon Könyvkiadó	145
Századvég Kiadó	136
Balassi Kiadó	131
Park Könyvkiadó	130
Springer Hungarica Kiadó Kft.	115

50 címnél többet mintegy 60 kiadó jelentetett meg az elmúlt két évben. A 660 „kis kiadó” összesen 1387 művel szerepel, vagyis durva átlagban két könyvvel.

Saját kiadói rendjében is segít, ha használja az Index könyvadatbázist, ezenkívül tiszta kép alakul ki a kiadóról mint piaci szereplőről, ha rendszeresen szolgáltat adatot.

Votisky Zsuzsa
(TypoT_EX Kft.)

Indul a hetedik évfolyam

Folytatódik a sajtóinformatikusok képzése a MÚOSZ-nál, az MTI Sajtóadatbank vezetőinek menedzselésével

Az 1984-ben alakult Dokumentációs Szakosztály – amely 1990 óta a *MÚOSZ Sajtóinformatikus Szakosztálya* néven működik – olyan társadalmi, szakmai feladatokat végez, amelyek nélkülözhetetlenek az újságírói társadalom számára.

E feladat lényege az, hogy a sajtódokumentátori tevékenység szakmai helyzetét felmérje, a korszerű dokumentációs munkavégzés gátjait feltárja, a szükséges fejlesztések feltételeit megfogalmazza azért, hogy meghatározhassa a legkorszerűbb képzési követelményeket és munkafeltételeket. Az elmúlt években ugyanis a pontosabb, gyorsabb, szintetizáltabb, tényszerű sajtóinformáció iránti igény megnövekedett, az

információtömeg új elektronikus eszközökkel való feldolgozása, adatbankba szervezése megkezdődött, és azok működtetése, várt szolgáltatásai eredményeként a sajtódokumentátori tevékenység mind tartalmilag, mind formailag felértékelődött. A hazai tájékoztatási, illetve sajtószervek előtt álló műszaki-szervezeti, szervezési és szakmai változások azonban csak úgy oldhatók meg, ha azokat megfelelő hozzáértéssel kezelik:

- ▶ megismerik az alkalmazható informatikai megoldásokat, eszközöket;
- ▶ elsajátítják az adatbázis-építés összefüggéseit, és az információ-visszakeresés ismereteit.

MTI Sajtóadatbank

Az *MTI Sajtóadatbankja (SAB)* a hazai sajtódokumentátorokat legnagyobb számban foglalkoztató szervezet.